

що нараховувався сільгоспвиробниками цього ж району у 2014 році, також зріс, порівняно з 2015 роком і склав 26,3.

Таким чином з проведенням податкової реформи у 2014 році відбулось еkleктичне об'єднання ФСП із ЄП, що суперечить теорії фізіократів і сучасним науковим підходам у частині його сплати з різних джерел і об'єктів оподаткування. Вважаємо неогрунтованим різке зростання податкового тягаря для платників єдиного податку четвертої групи, оскільки у перспективі це може призвести до зменшення їхньої податкоспроможності та втрат бюджету, як це було перед запровадженням фіксованого сільськогосподарського податку.

Список використаних джерел

1. Синчак В. П. Система оподаткування у сільському господарстві України: теорія, методологія та практика: монографія / В. П. Синчак. – Хмельницький: Вид-во ХУУП, 2008. – 476 с.
2. Яценюк анонсував скорочення кількості податків до 9-ти [Електронний ресурс]. – URL : <https://www.5.ua/ekonomika/yatsenyuk-anonsuvav-skorochennya-kilkosti-podatkov-do-9-ti-35368.html>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. – URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print1393349346630133>.

Фугело Павліна

*к.е.н., доцент, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування*

Турецька Ганна

*студентка магістратури,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

СУЧАСНИЙ СТАН І НАЙБЛИЖЧІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ

Система пенсійного забезпечення в Україні складається з таких рівнів:

- 1) солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- 2) накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- 3) система недержавного пенсійного забезпечення [1].

Основою пенсійного забезпечення України є солідарна система, за якої внески нинішніх працівників спрямовуються на виплату пенсій сьгоднішнім пенсіонерам. Розмір цих пенсій залежить від розміру страхових внесків громадян і їх страхового стажу.

Джерелом коштів для фінансування пенсій є Пенсійний фонд, який формується на основі страхових внесків підприємств, та громадян.

Станом на 1 січня 2017 року на обліку в Пенсійному фонді України перебувало 11 938,8 тис. пенсіонерів.

Середній розмір пенсії по Україні на 1 січня 2017 року становив 1 828,33 грн проти 1 699,51 грн на 1 січня 2016 року, тобто зріс на 128,82 грн, або 7,6%.

Загальні видатки Пенсійного фонду на 2017 р. заплановано у сумі 284 млрд грн. Безпосередньо із державного бюджету буде профінансований дефіцит Пенсійного фонду, який у 2017 році становитиме 141 млрд грн. Решту коштів фонд має отримати за рахунок надходжень від Єдиного соціального внеску (ЄСВ).[2]

За даними Державної фіскальної служби України, на 01.01.2017 на обліку перебувало 2 270,3 тис. платників ЄСВ, що на 136,3 тис. платників більше у порівнянні з даними на 01.01.2015 року. В загальній кількості платників: юридичних осіб – 511,7 тис. (23,1%); фізосіб-підприємців – 1 758,6 тис. (76,9%)

Більше 4 млн осіб працюють без оформлення трудових відносин (показник неформальної зайнятості населення становить 24,6%). Найбільше таких працівників у сільському господарстві (41,1%), торгівлі (21,1%), будівництві (14,9%), промисловості (6,0%) та транспорті (3,6%). Внаслідок неформальної зайнятості втрати Пенсійного фонду на рік розрахунково становлять понад 30 млрд гривень [3].

Найближчим часом планується впровадження пенсійної реформи, яка, за словами урядовців, має на меті модернізацію сис-

теми пенсійного забезпечення для можливості її переходу до накопичувальної системи.

Деякі положення реформи запрацюють вже з 1 жовтня. Ще ряд суттєвих змін запрацює з 1 січня 2018 року. А загалом реформу планують поступово впроваджувати протягом 10 років.[4]

Але попри позитивні сторони, як то збільшення пенсії для теперішніх пенсіонерів, відновлення виплат пенсій працюючим пенсіонерам у повному розмірі, реформа має багато суперечливих моментів.

Довгоочікуване «осучаснення» пенсій для теперішніх пенсіонерів хочуть зробити за рахунок «нових» пенсіонерів. Пропозиція щодо пониження коефіцієнта вартості року стажу з 1,35 до 1 веде до зниження розмірів виплат майбутнім пенсіонерам десь на третину.

Також наявне жонгливання поняттями: не «подовження пенсійного віку», а «збільшення необхідного стажу». Зараз в Україні для виходу на пенсію достатньо мати стаж 15 років. Проте з нового року цей показник зросте до 25 років. А протягом терміну впровадження реформи – аж до 35 років.

Вважаємо, що для України необхідно чимшвидше впровадження накопичувальної складової пенсійного забезпечення, яке в розвинутих країнах є одним із ключових інститутів акумуляції коштів населення та постачальником довгострокових інвестиційних коштів.

Затримка введення другого державного накопичувального рівня, негативно впливає і на розвиток системи недержавного пенсійного забезпечення. На кінець 2016 року загальна кількість учасників НПФ становила 834,0 тис. осіб (за рік їхня кількість зменшилася на 2,7 тис. осіб).

Щоправда запровадити в Україні накопичувальну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування за розрахунками економістів, на даний момент неможливо.

По-перше, в зв'язку з низькою економічною спроможністю населення.

По-друге, через недостатню кількість в країні накопичувальних пенсійних фондів.

По-третє, недорозвиненість українського фондового ринку. Іншими словами, державні або приватні фонди не матимуть фінансових інструментів для інвестування накопичень. Якщо цей рівень запроваджувати зараз, то кошти можна буде вкладати лише в ОВДП або на депозити в банках.[5]

Крім того, при введенні другого рівня буде складно уникнути підвищення оподаткування. ЄСВ становить 22% і його дуже мало для наповнення Пенсійного фонду. Саме тому відщеплення частинки ЄСВ у накопичувальний рівень збільшить дефіцит Пенсійного фонду. Вихід – підвищувати податкове навантаження.

Окрема проблема в тому, що запровадження накопичувального рівня пенсійної системи в Україні регулює закон «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи», у якому чітко сказано: поява накопичувального рівня неможлива доти, доки бюджет Пенсійного фонду не стане бездефіцитним.

У майбутньому Україна ймовірно перейде до накопичувальної системи, однак для цього перш за все треба здолати дефіцит Пенсійного фонду та забезпечити економічне зростання.

Уряд планує до 2021 року розробити накопичувальну пенсійну програму для тих, кому менше ніж 35 років.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р., № 213-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
2. Офіційний сайт Пенсійного фонду України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/index>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій від 22.06.2017 №6614 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH53Q00A.html.
5. Пенсійну реформу спіткали конкуренти. Що на неї чекає восени [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/07/25/627399>.